

Trvejte na svých právech!

Státní dozorové orgány:

Česká obchodní inspekce (www.coi.cz) – především kontroluje poctivost služeb a prodeje.

Státní veterinární správa (www.svscr.cz) – chrání spotřebitele před zdravotně závadnými produkty živočišného původu.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (www.szpi.gov.cz) – kontroluje značení a kvalitu potravin jiného než živočišného původu.

Živnostenské úřady – kontrolují oprávněnost podnikání, zasahují, pokud prodejce odmítá vydat kupní doklad, prodejna není řádně označena, byla zrušena, nebo zde není osoba mluvící česky.

Český telekomunikační úřad (www.ctu.cz) – kontroluje poskytovatele telekomunikačních služeb, včetně služeb poštovních.

Energetický regulační úřad (www.eru.cz) – regulace cen a ochrana oprávněných zájmů zákazníků a spotřebitelů v oblasti energií.

SOS – Asociace, z. s.

- Chráníme Vaše práva tam, kde Vaše síly nestačí.
- Poskytujeme Vám poradenství, informace, vzdělávání.
- Na Vaše problémy upozorňujeme formou spolupráce s médii:

- **tiskem – formou informativních článků**
- **prostřednictvím Českého rozhlasu Brno**, kde Vás v pořadu Apetyt „Spotřebitelský servis“ informuje o aktuální problematice a odpovídá na dotazy naše předsedkyně Gerta Mazalová na telefonech 542 215 678 a 542 218 484 na frekvencích:

Jižní Morava: FM 106,5 MHz
Znojmo: 97,3 MHz
Zlín: 97,5 MHz
Hodonín: 93,6 MHz
Uherský Brod: 107,3 MHz
Uherské Hradiště: 99,1 MHz
Brno-město: 93,1 MHz

- **prostřednictvím České televize** v různých pořadech se spotřebitelskou tematikou.
- **naší účastí na projektu Městské policie Brno – „Senior akademie“**, kde se učíte znát svá práva a prosazovat je v praxi!

Užitečné odkazy

www.asociace-sos.cz

Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace, z. s.
Mečová 5
602 00 Brno

Poradenství

- tel.: 542 210 549, 542 210 778
- e-mail: poradna@asociace-sos.cz
- osobní poradna

Pomohla Vám naše činnost, myslíte si, že je naše činnost prospěšná? Staňte se naším sympatizujícím členem a můžete nám přispívat občasně či pravidelně jakoukoliv částkou dle Vašich možností.

Číslo bankovního účtu **2600115708/2010**

Partneři:

SIEMENS
Ingenuity for life

PROSTĚJOV
STATUTÁRNÍ MĚSTO

BYSTRICE
nad Pernštejnem

České
Budějovice

Spotřebitelské úvěry a lichva

Znáte svá práva?
...poradíme Vám!

CO JE TO SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚŘ?

Úpravu spotřebitelského úvěru nalezneme v zákoně č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, který nabyl účinnosti dne 1. 12. 2016. Podle tohoto zákona se „spotřebitelským úvěrem rozumí odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkovaná spotřebiteli.“ Spotřebitelským úvěrem se také rozumí spotřebitelský úvěr na bydlení (nejčastěji hypotéka), je jím také spotřebitelský úvěr, jehož účelem je výstavba, nabytí, vypořádání nebo zachování práv k nemovité věci nebo spotřebitelský úvěr zajištěný nemovitou věcí nebo věcným právem k nemovité věci.

Informační povinnost

Spotřebitel musí být řádně informován o parametrech sjednávaného spotřebitelského úvěru. Informace mu musejí být poskytnuty před uzavřením smlouvy, ve smlouvě samotné, a také během trvání spotřebitelského úvěru.

Ve smlouvě potom musí být uvedeno **zejména**:

- Druh spotřebitelského úvěru (tj. na bydlení, vázaný apod.).
- Kontaktní údaje smluvních stran, zejména poštovní adresa pro doručování, telefonní číslo.
- Doba trvání spotřebitelského úvěru.
- Určení zboží nebo služby a jejich cenu v případě vázaných úvěrů a odložených plateb za zboží či služby.
- Celková výše spotřebitelského úvěru a podmínky jeho čerpání.

Předčasné splacení

Jedním z důležitých práv spotřebitele u spotřebitelského úvěru je **právo spotřebitelský úvěr kdykoliv předčasně splatit**. V případě předčasného splacení má spotřebitel ze zákona právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, hradíte tedy jen úroky a poplatky vzniklé do okamžiku předčasného splacení. Věřitel má však právo na náhradu nutných a objektivně odůvodněných nákladů, zákon však upravuje i maximální výši těchto nákladů.

Odstoupení od smlouvy

Spotřebitel může od smlouvy o úvěru (jiném než na bydlení) **do 14 dnů** od jejího uzavření **písemně odstoupit** bez uvedení důvodu. S odstoupením od smlouvy je spojena **povinnost spotřebitele vrátit jistinu úvěru** (tj. zapůjčené peníze) a úroky od okamžiku čerpání úvěru do jeho vrá-

- Výpůjční úroková sazba, RPSN, výše, počet a četnost plateb (splátek), jež má spotřebitel provést.
- Informace o možnosti úvěr předčasně splatit a náhradě nákladů s tím vzniklých.
- Informace o právu odstoupit od smlouvy.
- Úroková sazba v případě prodloužení.
- Požadavky na pojištění či zajištění (např. povinnost sjednat si životní pojištění apod.).
- Informaci o způsobech ukončení smlouvy, možnosti mimosoudního řešení sporů a označení dozorového orgánu.

Platí, že neinformuje-li podnikatel o svém právu, pak toto právo nemá, a naopak neinformuje-li o povinnostech spotřebitele, pak je spotřebitel nemá.

Smlouva o spotřebitelském úvěru musí být **písemná**.

V případě nesplnění informační povinnosti není smlouva automaticky neplatná. Zejména v případech vadného výpočtu či uvedení úroku se užije sazba dle smlouvy (je-li nižší) nebo repo sazba stanovená ČNB.

cení po odstoupení, to vše nejpozději ve lhůtě 30 dnů od odeslání odstoupení. V případě sjednání doplňkové služby (např. pojištění pro případ neschopnosti splácet) zaniká odstoupením i tato služba.

V případě tzv. **vázaných spotřebitelských úvěrů** (úvěry, jež dle úvěrové smlouvy slouží k financování nákupu zboží či služby) zaniká úvěrová smlouva odstoupením od kupní smlouvy na zboží či službu. O odstoupení od kupní smlouvy je spotřebitel povinen věřitele informovat. Zánik smlouvy o vázaném spotřebitelském úvěru nesmí být spojován s uplatněním jakýchkoliv sankcí. Zejména je brán zřetel na ochranu spotřebitele, který uzavřel kupní smlouvu na zboží mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele (tj. například na předváděcí akci) nebo na dálku (tj. po internetu, telefonu aj.), kdy spotřebitel nemá povinnost vrátit věřiteli poskytované finanční prostředky, dokud mu nebude vrácena kupní cena zboží ze strany prodejce.

Co je to neúměrné zkrácení a lichva?

Pokud je sjednána smlouva a plnění jedné ze stran v hrubém nepoměru k tomu, co poskytla druhá strana (neúměrné zkrácení), může zkrácená strana požadovat zrušení celé smlouvy, pokud jí druhá strana rozdíl nevyrovná. To ale neplatí, pokud druhá strana o skutečnosti zakládající nepoměr vzájemných plnění nevěděla a ani vědět nemusela.

Zákon dotčené straně k uplatnění nároku dává omezenou lhůtu jednoho roku od uzavření smlouvy. Má-li druhá strana zájem o zachování závazku, může jeho zrušení zabránit tím způsobem, že zkrácené straně doplní, o co byla zkrácena (se zřetelem k ceně obvyklé v době a místě uzavření smlouvy).

Lichvou je podle občanského zákoníku situace, kdy někdo zneužije tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti druhé strany a dá sobě nebo jinému slíbit či poskytnout plnění, jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění v hrubém nepoměru. Taková smlouva je pak neplatná.